

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
دانشکده دندان پزشکی
مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان
مرکز تحقیقات مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت دهان و دندان

پایان نامه :
جهت دریافت درجه دکترای عمومی دندانپزشکی

عنوان :
بررسی خصوصیات رادیوگرافیک و شیوع استئواسکلروز ایدیوپاتیک در استخوان های
فک در CBCT بیماران مراجعه کننده به یکی از کلینیک های رادیولوژی فک و صورت
کرمان در سال ۱۳۹۵

استاد راهنما :
خانم دکتر سودابه لطفی

استاد مشاور :
جناب آقای دکتر رضا متقی

پژوهش و نگارش :
سمیه رجایی نژاد

شماره پایان نامه: ۱۰۱۵

سال تحصیلی ۱۳۹۶

چکیده:

پیش زمینه و هدف: استئواسکلروز ایدیوپاتیک واژه ای است که برای توصیف کردن ضایعات رادیوپاک با علت ناشناخته استفاده میشود. استئواسکلروز ایدیوپاتیک یک توده ی بدون علامت بوده و دومین ضایعه رادیوپاک شایع در فک میباشد. این ضایعه باید از سایر رادیوآپسیتی ها و بدخیمی ها افتراق داده شود. هدف از انجام مطالعه حاضر بررسی خصوصیات رادیوگرافیک و شیوع استئواسکلروز ایدیوپاتیک در استخوان های فک در CBCT بیماران مراجعه کننده به یکی از کلینیک های رادیولوژی فک و صورت کرمان در سال ۱۳۹۵ میباشد.

روش اجرا: در این پژوهش مقطعی گذشته نگر ۷۰۰ CBCT در یک دوره ی یکساله مورد ارزیابی قرار گرفت. ضایعات رادیوپاک از نظر وجود استئواسکلروز ایدیوپاتیک، سن، جنس، و خصوصیات رادیوگرافیک آنها (ناحیه ی فکی و دندانی، شکل بوردر ضایعه، تماس با دندان، تحلیل ریشه دندان مجاور) در نمای اکزیال و سکشنال، با استفاده از نرم افزار Romexis ۳/۹ مورد بررسی قرار گرفتند و اطلاعات حاصل توسط نرم افزار Spss۲۲، t test، chi squar test، میانگین و انحراف معیار آنالیز شد.

یافته ها: از ۷۰۰ کلیشه بیماران شیوع استئواسکلروز ایدیوپاتیک ۲۲/۸ درصد بود. میانگین سنی در موارد مثبت ۲۸/۳ سال و به طور معنی داری در مردان بیشتر گزارش شد. ضایعات به ترتیب شیوع در نواحی قدام مندیبل و سپس پره مولرها و مولرهای مندیبل از شیوع بیشتری برخوردار بود. در بین ضایعات مورد مطالعه ۵۷/۲ درصد با بوردر منظم، ۱۸/۷ درصد دارای تماس با دندان و ۷/۸ درصد دارای تحلیل ریشه در دندان های مجاور بودند.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه درصد شیوع به دست آمده برای این ضایعات در این مطالعه (۲۲/۸ درصد) نسبت به مطالعات انجام شده با رادیوگرافی های دو بعدی بیشتر بوده است، به نظر میرسد که استفاده از تکنیک های تصویر برداری دقیق تر در موارد خاص که نیاز به تشخیص قطعی دارند، الزامی است. همچنین از آنجا که ضایعات استئواسکلروز ایدیوپاتیک یافت شده در این مطالعه در اکثر موارد (۸۱/۳ درصد) فاقد تماس با دندان بودند، تئوری تکاملی بودن علت بروز این ضایعات قابل قبول به نظر می رسد.

کلید واژه ها: CBCT، استئواسکلروز ایدیوپاتیک، انوستوز، DBI (Dens bone island)

Abstract :

Background and aim : Idiopathic osteosclerosis is the term use to describe radiopacities of unknown causes. Idiopathic osteosclerosis is an asymptomatic mass and the second most common radiopacities in the jaws. This lesion should be differentiated from other radiopacities and malignancies. The aim of this study is radiologic assessment and frequency of idiopathic osteosclerosis of jawbones in CBCT of the patients in one of Kerman oral and maxillofacial center in 1395.

Method : In this cross sectional retrospective study 700 CBCT was evaluated in a one-year period. Radiopaque lesions were studied in the axial and sectional aspect of both jaws from the point of views of sex, age, location, border shape, contact to the teeth and root resorbtion by using the Romexis 3/9 software and data were analized by using SPSS software version 22, t test , chi squar test, average and standard deviation.

Result : From 700 image of patients the prevalence was 22/8 percent and the lesions were more in men. Lesions were more common respectively in the anterior mandibular regions and then in the mandibular premolars and molars. 57/2 percent of cases had regular border, 18/7 percent were with tooth contact and 7/8 percent had root resorbtion

Conclusion : Since the prevalence found in our study (22/8 percent) were more than studies with two dimensional radiographic techniques, using more accurate radiographic techniques in special cases is necessary. Also considering more cases were without tooth contact, the developmental theory of these lesions seems to be acceptable.

Key words : CBCT, idiopathic osteosclerosis, enostosis, (Dens bone island)DBI